

UI و UX چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟ آشنایی با رابط کاربری و تجربه کاربری به زبان ساده

شاید بارها برای شما پیش آمده باشد که وارد سایتی شوید که چینش عناصر آن به حدی درهم و شلخته بوده که در عرض چند ثانیه آن را بسته باشید، یا برعکس، سایت صفحاتی مرتب و زیبا داشته اما چون نتوانسته‌اید به راحتی در صفحات آن جابجا شوید، یا مطلب مورد نظر خود را پیدا کنید، پس از کمی کند و کاو، قید جستجو در آن سایت را زده باشید. هر دوی این مشکل، به ضعف در طراحی رابط کاربری و تجربه کاربری مربوط می‌شود. اگر عبارتهای رابط کاربری (UI) و تجربه کاربری (UX)، زیاد به گوشتان خورده اما نمی‌دانید این دو چه هستند و چه تفاوتی با یکدیگر دارند؛ این مقاله را از دست ندهید. امروز، قصد داریم شما را با دو مفهوم رابط کاربری و تجربه کاربری و تفاوت UI و UX آشنا کنیم.

رابط کاربری یا UI به چه معناست؟

رابط کاربری (User Interface) یا (UI) به معنای تمامی عناصر بصری و تعاملاتی است که کاربر با آن‌ها در یک سیستم دیجیتال مواجه می‌شود. این عناصر شامل دکمه‌ها، منوها، فرم‌ها، رنگ‌ها، فونت‌ها و سایر اجزای بصری است که به کاربران اجازه می‌دهد تا با نرم‌افزار یا وب‌سایت تعامل داشته باشند. طراحی UI باید به گونه‌ای باشد که کاربران بتوانند به راحتی با سیستم ارتباط برقرار کنند و تجربه‌ای خوشایند داشته باشند. UI باید به گونه‌ای طراحی شود که علاوه بر زیبایی ظاهری، کاربردی و کاربرپسند نیز باشد.

موارد زیر، برخی از گزینه‌های موجود در چک لیست UI هستند که باید در طراحی لحاظ شوند:

- دکمه‌ها: برای انجام عملیات مختلف
- منوها: برای ناوبری آسان
- فرم‌ها: برای جمع‌آوری اطلاعات کاربران
- رنگ‌ها: برای ایجاد جذابیت بصری
- فونت‌ها: برای خوانایی متن
- تصاویر: برای جلب توجه و انتقال اطلاعات

- آیکون‌ها: برای تسهیل در فهم عملکردها
- فضای خالی: برای ایجاد تعادل بصری
- انیمیشن‌ها: برای افزایش تعامل و جذابیت
- نوار جستجو: برای تسهیل در پیدا کردن محتوا

تجربه کاربری یا UX به چه معناست؟

تجربه کاربری (User Experience) یا UX به احساسات و تجربیات کلی کاربر هنگام حضور در سایت اشاره دارد. این مفهوم شامل تمام جنبه‌های تعامل کاربر با یک سیستم است، از جمله طراحی، قابلیت استفاده، عملکرد و احساس کلی کاربر پس از استفاده. هدف اصلی UX ایجاد یک تجربه مثبت برای کاربران است تا آن‌ها بتوانند به راحتی و بدون مشکل از محصول استفاده کنند. طراحان UX باید نیازها و رفتارهای کاربران را شناسایی کرده و طراحی را بر اساس آن‌ها انجام دهند.

موارد زیر، برخی از مهم‌ترین عناصر در چک لیست UX هستند که در طراحی سایت باید مدنظر قرار گیرند:

- قابلیت استفاده: آسانی استفاده از خدمات سایت
- دسترس‌پذیری: امکان دسترسی همه کاربران به محتوا
- عملکرد: سرعت و کارایی سیستم
- رضایت کاربر: احساس خوشایند کاربران پس از استفاده
- تحقیق کاربر: شناخت نیازها و رفتارهای کاربران
- استراتژی محتوا: ارائه اطلاعات مفید و مرتبط
- طراحی تعامل: نحوه تعامل کاربران با محصول
- تحلیل داده‌ها: بررسی رفتار کاربران برای بهبود تجربه
- پروتوتایپ: ساخت نمونه اولیه برای تست تجربه کاربری
- بازخورد کاربر: جمع‌آوری نظرات کاربران برای بهبود طراحی

بررسی تفاوت UI و UX از جهات مختلف

الابیشتر بر روی جنبه‌های بصری و تعاملاتی متمرکز است که کاربر با آن‌ها مواجه می‌شود، در حالی که UX به تجربه کلی کاربر در طول استفاده از محصول مرتبط است. این دو مفهوم باید به صورت همزمان

مورد توجه قرار گیرند تا یک محصول موفق ایجاد شود. در ادامه، تفاوت‌های این دو مفهوم را از جهات مختلف در طراحی سایت بررسی خواهیم کرد.

از لحاظ اهداف

هدف اصلی طراحی UI ایجاد یک رابط جذاب است که کاربران بتوانند به راحتی با آن تعامل کنند. طراحان UI باید با توجه به جزئیات بصری، جلوه‌ای زیبا و هماهنگ ایجاد کنند. این کار شامل رعایت اصول انتخاب فونت در طراحی سایت، انتخاب رنگ‌ها، محل قرارگیری دکمه‌ها و سایر عناصر بصری است که می‌توانند تأثیر زیادی بر احساس کاربر نسبت به محصول داشته باشند.

در مقابل، هدف اصلی طراحی UX ایجاد یک تجربه مثبت برای کاربران است. طراحان UX باید تمرکز خود را بر روی نیازها و رفتارهای کاربران قرار دهند تا اطمینان حاصل کنند که صفحات سایت علاوه بر زیبا بودن، کاربردی نیز هستند. این شامل تحقیق در مورد کاربران، تحلیل داده‌ها و ایجاد پروتوتایپ‌هایی است که به تست تجربه کاربری کمک می‌کند.

از لحاظ کاربرد

UI بیشتر به طراحی جنبه‌های بصری و تعاملات مربوط می‌شود. طراحان UI مسئول ایجاد دکمه‌ها، منوها، فرم‌ها و سایر عناصر بصری هستند که کاربران با آن‌ها سر و کار دارند. این عناصر باید به گونه‌ای طراحی شوند که جذاب، کاربردی و قابل فهم باشند.

از سوی دیگر، UX بیشتر بر روی تحقیق و تحلیل تمرکز دارد. طراحان UX باید نیازهای کاربران را شناسایی کرده و بر اساس آن‌ها تجربه‌ای مناسب ایجاد کنند. این شامل انجام تحقیقات بازار، مصاحبه با کاربران، تحلیل رفتار آن‌ها و تست‌های کاربردی است. در نتیجه، طراحان UX باید توانایی‌های تحلیلی قوی داشته باشند تا بتوانند راهکارهای بهتری برای افزایش رضایت کاربران سایت پیدا کنند.

از لحاظ مسئولیت‌ها و تخصص طراح

طراحان UI مسئول طراحی عناصر بصری هستند. آن‌ها باید توانایی خلق طرح‌های جذاب و متناسب با برند را داشته باشند. به همین دلیل باید با اصول طراحی گرافیکی آشنا باشند تا بتوانند طرح‌هایی ایجاد کنند که زیبا، هدفمند و متناسب با اهداف تجاری برند باشد.

اما طراحان UX مسئولیت‌های بیشتری دارند که شامل تحقیق، تحلیل داده‌ها و تست‌های کاربردی می‌شود. آن‌ها باید توانایی‌های تحلیلی قدرتمندی داشته باشند تا بتوانند نیازهای کاربران را شناسایی کرده و بر اساس آن‌ها بهترین تجربه را طراحی کنند. همچنین، طراحان UX باید با روش‌های تحقیقاتی مختلف آشنا باشند تا بتوانند اطلاعات دقیقی درباره رفتار کاربران جمع‌آوری کنند.

از لحاظ ابزارهای مورد استفاده

طراحان UI معمولاً از نرم‌افزارهای گرافیکی مانند Adobe XD، Sketch یا Figma استفاده می‌کنند تا طرح‌های بصری خود را ایجاد کنند. این برنامه‌ها به طراحان کمک می‌کنند تا عناصر بصری مورد نظر خود را خلق کنند و نمونه‌هایی از رابط کاربری خود بسازند. همچنین، طراحان UI باید با اصول طراحی وب آشنا باشند تا بتوانند طرح‌هایی ایجاد کنند که در تمامی دستگاه‌ها قابل نمایش باشد.

در حالی که طراحان UX اغلب از ابزارهایی مانند Axure یا InVision برای ایجاد پروتوتایپ‌های تعاملی استفاده می‌کنند. این ابزارها به آن‌ها کمک می‌کند تا نمونه‌های اولیه‌ای از تجربه کاربری ایجاد کرده و آن‌ها را تست کنند.

از لحاظ تاثیرگذاری بر مخاطب

در طراحی سایت وردپرسی یا اختصاصی، UI اولین چیزی است که کاربران با آن مواجه می‌شوند. طراحی خوب UI می‌تواند توجه کاربران را جلب کند و آن‌ها را ترغیب کند تا بیشتر در سایت یا اپلیکیشن بمانند. اگر رابط کاربری جذاب باشد، احتمال اینکه کاربران احساس رضایت کنند و دوباره به سایت بازگردند افزایش می‌یابد. از سوی دیگر، UX تأثیری عمیق بر روی احساسات کاربران دارد. اگر کاربران تجربه خوبی از استفاده از سایت یا اپلیکیشن داشته باشند، ممکن است حتی آن را به دوستان خود نیز توصیه کنند.

علت اهمیت UI و UX در طراحی سایت چیست؟

- افزایش رضایت کاربر
- جذب مشتریان جدید
- کاهش نرخ ترک صفحه
- افزایش وفاداری مشتری
- بهبود سئو

- کاهش هزینه‌های پشتیبانی
- افزایش فروش
- ایجاد تمایز رقابتی

سخن پایانی

اکنون که با مفهوم، فواید و تفاوت UI و UX آشنا شدید، متوجه اهمیت آن‌ها در طراحی سایت و اپلیکیشن نیز شده‌اید. طراحی خوب UI می‌تواند جذابیت بصری را افزایش دهد و طراحی خوب UX تجربه کلی کاربر را بهبود می‌بخشد. ترکیب این دو عنصر و پرهیز از اشتباهات رایج در طراحی UI/UX باعث خلق صفحاتی می‌شود که زیبا، جذاب و کاربردی هستند. بنابراین، توجه به هر دو جنبه در فرایند طراحی بسیار مهم است.

منابع

+++

<https://www.bamdad.co/%D8%AA%D9%81%D8%A7%D9%88%D8%AA-ui-%D9%88-ux/>

https://cando.ac/blog/difference-between-ui-ux/?srsltid=AfmBOorf5vomoWPism86doaGPqepbsOAVcV6-G_I6icFWZkFaYnHYmqD

<https://azaronline.com/blog/%D8%AA%D9%81%D8%A7%D9%88%D8%AA-UI-%D9%88-UX/>